

Demenskoordinatorer lærer butikkerne at tackle demens

Henriette Wager Nielsen og Anneke Dapper, demenskoordinatorer, Ballerup Kommune

Det begyndte med en ulykkelig episode, hvor en mand med demenssygdom forlod en dagligvarebutik uden at betale for varerne. Da personalet stoppede ham, blev han vred, politiet blev inddraget, og til sidst kom Ballerup Kommunes demenskoordinatorer på banen.

Men det gav også de to demenskoordinatorer, Henriette Wager Nielsen og Anneke Dapper en god idé – de vil klæde butiksmedarbejdere bedre på til at genkende og håndtere kunder med demens.

”Hvis vi er bedre til at genkende demens og er villige til at give en lille håndsækning, vil livet for borgere med demens og deres pårørende blive en del nemmere. Borgere med demens vil kunne færdes mere trygt og få en del flere oplevelser, hvor blandt andet det at købe ind er en meningsfuld opgave”, forklarer Henriette Wager Nielsen.

”Vi ser det som vores opgave at klæde lokal-samfundet på med foredrag og undervisning om demens, som giver dem en indsigt og større viden og dermed en større forståelse. Vi synes, at det er vores opgave som demenskoordinatorer at sørge for at vores borgere med demenssygdom og deres pårørende oplever, at de mødes med respekt, venlighed og ikke mindst indsigt

fra omgivelserne”, fortæller Anneke Dapper. *”For os drejer det sig om, at borgere med demens kan blive ved med at leve det normale liv, så længe som muligt i eget hjem. Der skal tages udgangspunkt i det levede liv, og der skal være fokus på en meningsfyldt beskæftigelse.”*

Modtaget med åbne arme.

Henriette og Anneke tog derfor kontakt til købmændene i tre lokale Rema 1000-butikker med et tilbud om at komme og fortælle om demens og give en række tips og tricks videre. De blev modtaget med åbne arme og fik også opbakning fra Rema 1000s såkaldte kulturministere.

Derefter er det gået slag i slag. Som de første fik medarbejderne i Rema 1000 i Skovlunde besøg af demenskoordinatorerne, der på et par timer med fakta og enkle tips og tricks klædte medarbejderne på til både at genkende demens og tackle de situationer, der opstår.

Vil sprede idéen til busser og banker

Tirsdag den 12. april kom turen til Rema 1000s medarbejdere i Jonstrup, og inden sommer har alle tre Rema-butikker fået undervisning. Men Henriette og Anneke stopper ikke dér.

De vil også gerne give råd om, hvordan man kan indrette butikkerne mere demensvenligt i forhold til ind- og udgange samt varers place-

At genkende og hjælpe et menneske med demens

Undervisning af butikspersonale tager udgangspunkt i følgende tips og tricks:
Hvordan kan du genkende en person med demens?

Glemsomhed

- At glemme:
 - Hvad der skete for nylig
 - Nye oplysninger
 - Aftaler
- Svært ved at finde vej i butikken
- Fortæller eller spørger om det samme

Adfærdsændringer

- At benægte problemet
- Ændring af stemninger
- Mistænkelig og mistroisk
- At isolere sig
- Vrede, trods
- Upassende, uhæmmet adfærd

Sprogproblemer

- At finde de rigtige ord
- Svært ved at forstå ord
- Besvær ved at have en samtale

Problemer i dagligdagen

- Beregning og forvalte penge
- At handle
- Udøve hobby eller sport
- Personlig hygiejne - vask og påklædning
- At lære nye ting
- Træffe beslutninger og laver valg
- Tilpasning til nye situationer

10 tips og tricks

1. Tilbyd sikkerhed ved at være venlig og tålmodig. Gå med, ikke imod, dette giver tryghed og tillid.
2. Tal roligt, klart og langsomt. Brug korte sætninger og simple spørgsmål og undgå spørgsmål om hvorfor.
3. Kig nøje, og du vil forstå: Det er vigtigt at øjenkontakt. Støt dine ord med kropssprog.
4. Undgå rettelser og spørgsmål om hvad der lige er sket.
5. Ignorer ikke folk, men inddrag dem i samtalen eller aktivitet, så de føler sig anerkendt som person.
6. Sig hvad du vil gøre. For eksempel: "Nu vil jeg hjælpe dig med at finde dine varer."
7. Lad være med at undgå kontakt, hav fokus på det der går godt i stedet for det, der er svært. Mennesker med demens er følsomme overfor ændringer og atmosfære.
8. Tag ikke kritik og vrede personligt.
9. Vær fleksibel, se i situationen hvad du bedst kan gøre for mennesker med demens.
10. Overvej at informere partner, familie, og venner.

ring. Idéen skal også spredes ud til andre butikskæder, transportselskabet Movia, banker og offentlige instanser – kort sagt alle, som kan komme i kontakt med mennesker med demens. Initiativet har også vakt opmærksomhed hos Alzheimerforeningen, der har bedt om Henriettes og Annekes undervisningsmateriale, og de er i kontakt med Rema 1000's hovedkontor for at få konceptet udbredt i hele organisationen.

Desuden har de to demenskoordinatorer foreslået Alzheimerforeningen, at man udvikler en form for logo eller mærke, som butikker og andre kan bruge til synligt at signalere, at de gør en indsats for at gøre hverdagen nemmere for demente.

